

ІНТЕГРАТИВНИЙ ПОГЛЯД НА ПОНЯТТЯ ПІДПРИЄМСТВА: СУМІЖНІ КОНЦЕПЦІЇ ТА ЇХ ЕВОЛЮЦІЯ

НЕСКОРОДЄВА Інна¹, ЯН Буюнь²

¹Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

<https://orcid.org/0000-0002-7750-777X>

²Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

<https://orcid.org/0000-0002-2832-6665>

У статті досліджено роль підприємств в забезпеченні сталого розвитку, акцентуючи на їх ключовій ролі в економічному прогресі, а також на виконанні ними соціальних, інноваційних та екологічних функцій у суспільстві. Підкреслюється актуальність дослідження через недостатнє визнання багатогранності ролі підприємств, що вимагає інтегрованого підходу для їх оцінки та аналізу. Метою статті є уточнення економічного змісту підприємства з акцентом на його внесок у сталий розвиток. З використанням історичного методу та контент-аналізу, проаналізовано існуючі наукові підходи та праці, які розглядають підприємства через призму їхньої взаємодії з економічними, соціальними, екологічними системами та із іншими суміжними категоріями, такими як бізнес, підприємництво, організація, стартап, фірма, корпорація. Досліджено динаміку еволюції поняття підприємства, його взаємодію з суміжними економічними категоріями та вплив на соціально-економічне середовище. Запропоновано новий погляд на підприємство, як на інституціалізовану сукупність ресурсів, що діє на принципах юридичної особи для реалізації економічної вартості, зростання та досягнення сталого розвитку. Результати дослідження підкреслюють новизну в підходах до визначення підприємства, зокрема, розширення його функцій з огляду на вимоги сталого розвитку. Практичне значення полягає у формуванні бази для розробки стратегій управління підприємствами, що відповідають сучасним викликам економіки та соціуму, сприяючи їх сталому розвитку.

Ключові слова: підприємство, бізнес, підприємництво, сталий розвиток, економічна, соціальна, екологічна система, інновації.

<https://doi.org/10.31891/mdes/2023-10-31>

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Підприємства відіграють ключову роль у забезпеченні економічного розвитку, однак їх багатоаспектна природа часто залишається поза увагою наукових досліджень. Проблема полягає в недостатньому визнанні того, що підприємства не лише є економічними агентами, але й виконують соціальну, інноваційну та екологічну функції в суспільстві. Цей розрив у дослідженнях призводить до важливих практичних наслідків, в тому числі до нерозуміння потенціалу підприємств як драйверів сталого розвитку та інновацій. Важливість проблеми полягає в необхідності розробки комплексного підходу до визначення ролі підприємств у сучасному економічному та соціальному контексті, що вимагає інтеграції різних наукових підходів.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженню теоретичних аспектів пояснення сутності концепції підприємства присвячені праці багатьох вчених. Поряд з традиційним розумінням підприємства, метою якого є забезпечення ефективності та максимізація прибутковості [1, 2], вчені акцентують увагу на соціальній відповідальності підприємств та їхньому впливі на довкілля [3-6].

Суміжні категорії, такі як бізнес, підприємництво, організація, стартап, фірма, корпорація, розглядаються через призму їхньої взаємодії з економічними, соціальними та екологічними системами. Аналіз показує, що хоча ці поняття мають спільні характеристики, важливо розуміти їх унікальні ролі та функції в сучасному економічному контексті.

Враховуючи існуючий дослідницький розрив, постає потреба в подальших дослідженнях для розробки комплексного підходу до визначення підприємства, який би враховував його багатовимірність та динаміку взаємодії з економічними, соціальними та екологічними системами.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є уточнення економічного змісту підприємства шляхом аналізу його еволюції та порівняльного дослідження з іншими суміжними категоріями, такими як бізнес, підприємництво, організація, стартап, фірма, корпорація.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Багато видатних українських та зарубіжних учених у своїх дослідженнях докладно розглядали сутність підприємств та їх характеристики (рис. 1). Проте, в науковій літературі, дотепер відсутнє єдине узагальнене визначення цього поняття як економічної категорії.

соціальну відповідальність та вплив на довкілля [1, 2]. Ретроспективний аналіз концепції підприємства довів, що в сучасному світі підприємство на ряду з виконанням функцій економічного агента стають ключовими агентами соціальних змін: вирішення глобальних проблем, таких як зміна клімату, соціальна нерівність та етичне ведення бізнесу [3-6]. До того ж простежується визначення підприємства лише через його юридичний статус, а це ігнорує внутрішню динаміку та потенціал для інновацій. Сучасні підприємства є складними системами, що інтегрують технології, людські ресурси та організаційну культуру для адаптації до швидко змінюваного ринкового середовища [1].

Слід зазначити, що переважна більшість проаналізованих трактувань сутності підприємства характеризуються вузькістю функціонального призначення [8-11]. Хоча аналіз функцій підприємства (виробництво, маркетинг, управління) є важливим для розуміння його операційної діяльності, це не відображає повної картини його взаємодії з ширшими економічними, соціальними та екологічними системами.

Багато визначень не враховують, що підприємство є інтегрованою системою, яка об'єднує людські, матеріальні, технічні та фінансові ресурси.

Такий підхід упускає з виду взаємозв'язки між різними елементами системи та їх вплив на ефективність та стійкість підприємства. Також недооцінка здатності підприємства до адаптації та постійного розвитку є ще одним критичним недоліком. Сучасні підприємства знаходяться в постійному процесі трансформації, відповідаючи на зміни в технологіях, ринкових умовах та соціальних очікуваннях [12]. Підприємство має бути гнучким та інноваційним, щоб успішно конкурувати в умовах глобалізації та швидкого технологічного розвитку.

У науковому дискурсі, особливо коли обговорюється сфера господарської діяльності, часто застосовуються такі поняття, як «бізнес», «підприємництво» та «підприємство». Багато вчених визнають поняття «бізнес», «підприємство» та «підприємництво» як синоніми через низку причин, які впливають із їх тісної взаємодії та перетину в реальній економічній практиці: загальність функціонального призначення; широкий контекст застосування; спрощення наукової риторики; близькість та переплітання історичної еволюції концепцій [13, 14].

Однак, існує значний виклик у стандартизації термінологічного апарату в контексті досліджень сталого розвитку підприємств, який полягає у частому ототожненні цих економічних категорій. Згідно з джерелом Міністерства освіти і науки України, в Україні терміни «бізнес» та «підприємництво» часто розглядаються як синоніми, а в законодавчих актах відсутнє чітке розмежування поняття «бізнес» [16]. Контент-аналіз сутності понять представлено на рисунках 3, 4.

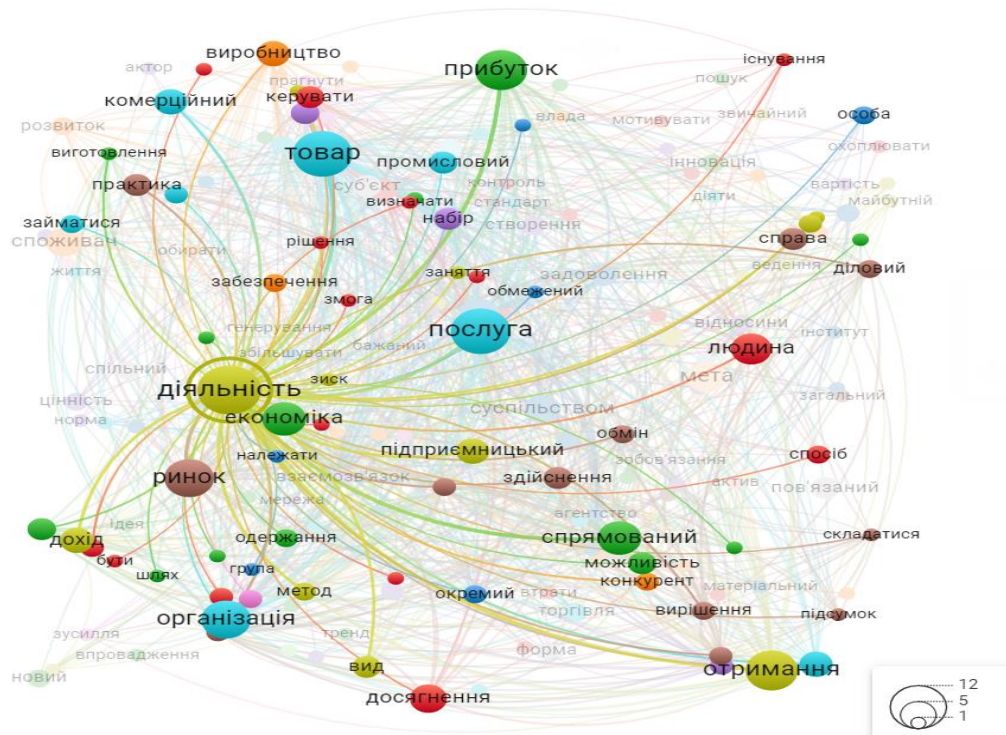

Рис. 3. Мережева діаграма сутності поняття «бізнес»

Джерело: побудовано автором на основі аналізу [8, 13, 14, 16-22]

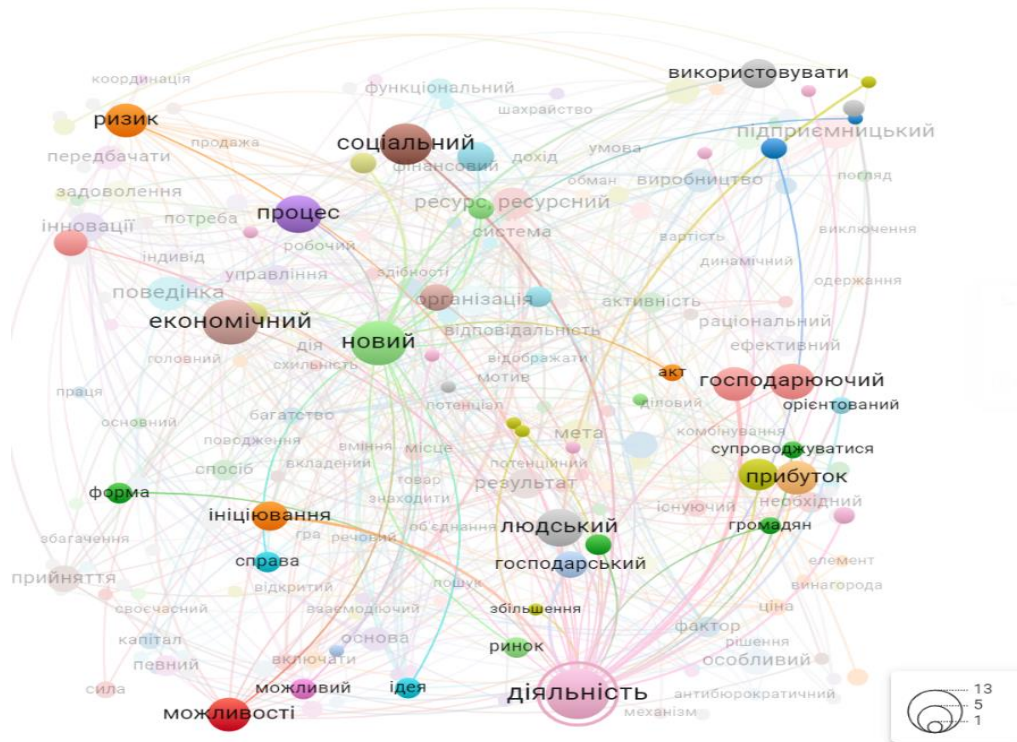

Рис. 4. Мережева діаграма сутності поняття «підприємство»

Джерело: побудовано автором на основі аналізу [7, 13, 14, 16, 17, 23-27]

Більшість дослідників, незалежно від їхньої спеціалізації, використовують ці терміни взаємозамінно, особливо це стосується європейських та американських вчених. Проте, варто зазначити, що в дослідженнях з економічного аспекту переважає використання терміну «бізнес», тоді як у наукових працях у галузі юридичних наук переважає «підприємство». Така ситуація спричиняє невизначеність у використанні та інтерпретації цих понять, що може призводити до плутанини у висновках наукових досліджень.

Розгляд дефініції «бізнесу» як синоніма до підприємництва може бути зручним у повсякденному житті, проте з наукової точки зору таке спрощення не завжди є доцільним.

Ця проблема термінологічної неконсистентності вимагає уваги з метою забезпечення більшої ясності та точності в науковому дискурсі, особливо в контексті досліджень, що стосуються сталого розвитку підприємств. Вирішення цієї проблеми передбачає розробку уніфікованих дефініцій та чітке розмежування між цими ключовими поняттями, що дозволить покращити якість наукових досліджень і забезпечити їхню порівнянність.

По перше щодо термінологічного аналізу вказаних понять, можна стверджувати, що економічні категорії різняться за декількома фундаментальними, змістовними параметрами спираючись на їх роль в економічному та соціальному контекстах (рис. 5).

Критерій	Бізнес	Підприємство
Фокус діяльності	Зосереджений на створенні та веденні комерційної діяльності, включаючи виробництво, продаж товарів та послуг з метою отримання прибутку	Охоплює процес ідентифікації бізнес-можливостей, інновацій, розвитку нових продуктів або послуг та створення нового бізнесу або організації
Об'єкт дослідження	Операційні процеси, фінансові результати, маркетингові стратегії	Динаміка ринку, інноваційний потенціал, ризик та підприємницький дух
Соціально-економічний контекст	Інновації та ризик	Тісно пов'язане з інноваціями та вмінням брати на себе ризик для реалізації нових ідей
	Соціальна відповідальність	Охоплює соціальне підприємство, де головною метою не є отримання прибутку, а вирішення соціальних проблем

Рис. 5. Порівняння економічного змісту бізнесу та підприємництва

Джерело: побудовано автором на основі аналізу [7, 16, 17, 23-27]

Підприємництво охоплює широкий спектр активностей, що включає ідентифікацію нових бізнес-можливостей, інновації, розвиток нових продуктів або послуг і, зрештою, створення нових підприємств або організацій. Воно передбачає готовність до ризику та ініціативу для реалізації бізнес-ідей у динамічному ринковому середовищі [7, 25]. З іншого боку, бізнес як термін зазвичай використовується для опису стабільної комерційної діяльності, спрямованої на виробництво та продаж товарів або надання послуг з метою отримання прибутку [16]. В той час як підприємництво має важливе значення для розвитку економіки та інновацій, бізнес концентрується на поточній експлуатації існуючих ринкових можливостей [16, 17, 24, 27].

Ототожнення цих понять може призвести до певної невизначеності, особливо коли мова йде про аналіз бізнес-моделей, стратегій розвитку та впливу на соціально-економічне середовище. Так, підприємництво акцентує на динаміці та інноваційному потенціалі в контексті розвитку нових підприємств, тоді як бізнес-дослідження зосереджені на операційній ефективності, фінансових показниках та конкурентоспроможності вже існуючих компаній [16, 17, 24, 27].

Сутнісне розуміння підприємства виявляє ще більш корінні відмінності між концепціями бізнесу та підприємництва (рис. 6).

Рис. 6. Ключові ознаки відмінностей сутності економічних категорій «бізнес», «підприємство» та «підприємництво»
Джерело: побудовано автором на основі аналізу [7, 8, 16, 17, 23-27]

Бізнес в широкому розумінні означає будь-яку діяльність, яка переслідує мету отримання прибутку шляхом виробництва, обміну або продажу товарів та послуг. Бізнес як такий охоплює різноманітні форм, моделей та структур, включаючи індивідуальне підприємництво, партнерства, корпорації тощо. Це поняття акцентує на комерційній складовій діяльності та її економічних аспектах.

Підприємство, з іншого боку, є конкретною юридичною особою або організаційною структурою, яка здійснює бізнес-діяльність. Підприємство має визначені кордони, ресурси, працівників, управлінську структуру та юридичний статус, який дозволяє йому укладати договори, володіти активами та нести відповідальність перед законом. Відмінність полягає у тому, що підприємство являє собою інституціалізовану форму бізнесу з чітко визначеною структурою та правовими зобов'язаннями.

Підприємництво розглядається як процес створення нового бізнесу або організації з метою реалізації інноваційних ідей, виявлення та використання нових ринкових можливостей. Підприємництво має важливий інноваційний та ризиковий компонент, оскільки передбачає введення нових продуктів, послуг або бізнес-моделей, що можуть змінити існуючі ринкові умови або створити нові ринки. Підприємництво також має значний соціальний аспект, оскільки може

спрямовуватися на вирішення соціальних проблем через соціальне підприємництво [7, 16]. Підприємство в контексті підприємництва є результатом підприємницької діяльності, тобто конкретною реалізацією підприємницької ідеї у формі юридично оформленої організації, яка здійснює виробничу, комерційну або іншу економічну активність. Підприємство, таким чином, є фізичним втіленням підприємницьких зусиль, ідеї або проекту, що має структуровані процеси, ресурси для виробництва та механізми взаємодії з ринком.

У науковій літературі існує також така точка зору коли підприємство іноді ототожнюється з поняттями, які мають схожі атрибути або функції, але відрізняються за сутністю, структурою або метою [7, 16, 28, 29]. Основи з них є: організація; фірма; корпорація; стартап (рис. 7).

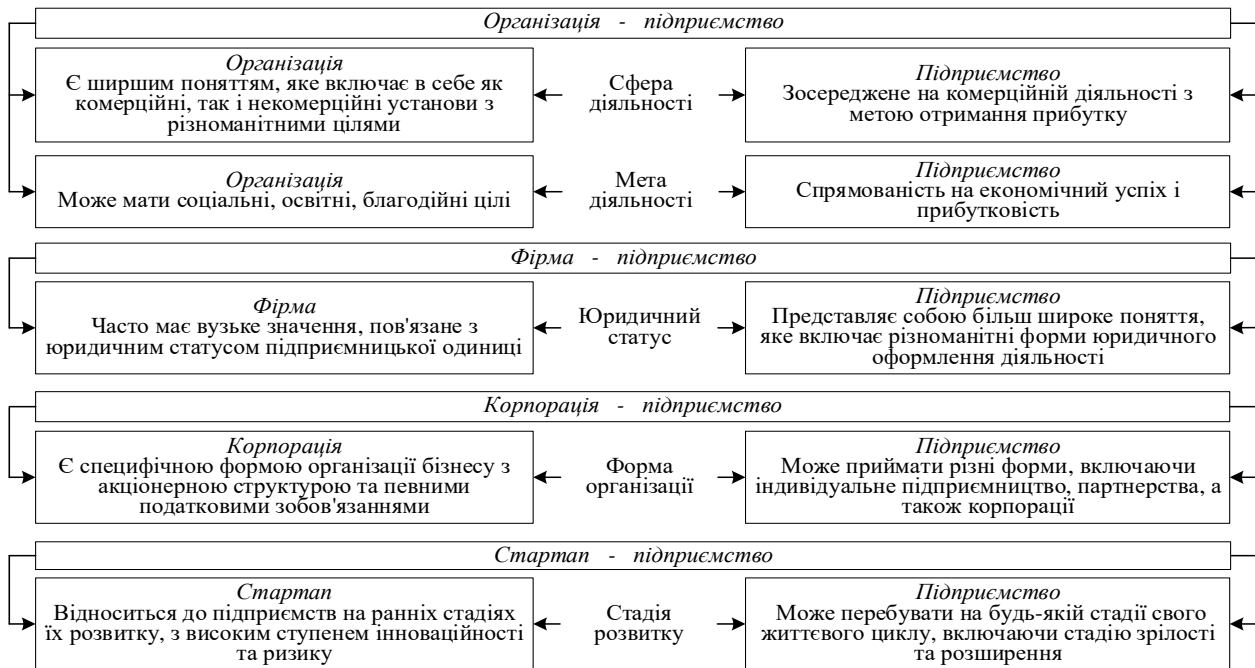

Рис. 7. Структурні відмінності та співвідношення економічних категорій: «підприємство», «організація», «фірма», «корпорація» та «стартап»

Джерело: побудовано автором на основі аналізу [7, 16, 28, 29]

Спираючись на вищевикладене можна свідчити, що підприємство як економічна категорія має свої унікальні характеристики, які відрізняють його від інших понять. Розуміння цих відмінностей є ключовим для аналізу економічних процесів, стратегічного планування та ефективного управління.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

На основі поглибленого аналізу еволюції концепції підприємства та його порівняльного вивчення з поняттями бізнесу, підприємництва, організації, стартапу, фірми та іншими суміжними економічними категоріями в межах дисертаційного дослідження було уточнено економічний зміст підприємства.

Підприємство - це інституціалізована сукупність людських, матеріальних, фінансових та інформаційних ресурсів, функціонуюча на засадах юридичної особи метою реалізації економічної вартості через виробництво товарів або надання послуг для отримання прибутку, зростання та досягнення сталого розвитку.

Такий підхід до удосконалення змісту економічної категорії підприємства відображає сучасні тенденції в економіці, бізнес-практиках та соціальній відповідальності, забезпечуючи тим самим комплексний підхід до розуміння сутності підприємства та суміжних з ним категорій.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Zhang W., Wang J., Lin Y. Integrated design and operation management for enterprise systems. *Enterprise Information Systems*. 2019. №13. P. 424-429.
2. Szymańska A., Płaziak M. Enterprise and Classical Factors of its Location on the Market.

Procedia - Social and Behavioral Sciences. 2014. №120. P. 13-22.

3. Vlastelica-Bakić T., Krstovic J.O., Cicvarić-Kostić S. The business case for corporate social responsibility. *Marketing Science*. 2012. №43. P. 191-198.

4. Dart R. The legitimacy of social enterprise. *Nonprofit Management and Leadership*. 2004. №14. P. 411-424.

5. D'Aprile G., McLay K. Toward a Psychosocial Model of Employees' Participation in Corporate Social Responsibility. Evidence from Italian Small and Medium-Sized Enterprises. *Journal of Promotion Management*. 2020. №27. P. 332-357.

6. Sattayapanich T., Janmaimool P., Chontanawat J. Factors Affecting Community Participation in Environmental Corporate Social Responsibility Projects: Evidence from Mangrove Forest Management Project. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*. 2022. №8. URL : <https://bit.ly/4c0sUcw>.

7. Господарський кодекс України. URL : <https://bit.ly/4bUZ5KB>.

8. Okorobie D. What is the Difference Between an Enterprise and a Business? 2023. URL : <https://www.betteryou.ai/what-is-the-difference-between-an-enterprise-and-a-business/>

9. What is an enterprise? Education Services Australia. 2020. URL : <https://bit.ly/4bYfyxr>.

10. Biondi Y. The Enterprise Entity and the Constitution of the American Economic Republic. *Accounting, Economics, and Law*. 2011. №1. URL : <https://doi.org/10.2202/2152-2820.1051>.

11. Volkoff O., Strong D., Elmes M. Understanding enterprise systems-enabled integration. *European Journal of Information Systems*. 2005. №14. P. 110-120.

12. Hurzhyi N., Kravchenko A., Kulinich T., Saienko V., Chopko N., Skomorovskyi A. Enterprise Development Strategies in a Post-Industrial Society. *Postmodern Openings*. 2022. URL : <https://doi.org/10.18662/po/13.1sup1/420>.

13. Bridge S., Hegarty C., Porter S. Rediscovering enterprise: developing appropriate university entrepreneurship education. *Journal of Education and Training*. 2010. №52. P. 722-734.

14. Breen J. Enterprise, entrepreneurship and small business: where are the boundaries? *International Journal of Entrepreneurship and Small Business*. 2004. №1. P. 21-34.

15. Нескородєва І.І., Коцегуб Ю.О. Дослідження сутності економічної категорії «фінансова діяльність підприємства». *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2013. Вип. 41. С. 200-204.

16. Карпюк Г.І. Основи підприємництва, 2021. 108 с. URL : <https://bit.ly/4a16vdt>.

17. Ajdarli E. Study of Characteristics of Entrepreneurial Activity in the Construction Sector. *Economic Innovations*. 2022. №24. P. 48-59.

18. Baden-Fuller C., Haefliger S. Business Models and Technological Innovation. *Long Range Planning*. 2013. №46. P. 419-426.

19. Kovtunenکو Y., Zhelyaskova N., Kise S. Business Planning and Its Role in a Modern Enterprise. *Economics: time realities*. 2021. URL : <https://doi.org/10.15276/etr.03.2021.7>.

20. Grozdanovska V., Bojkovska K., Jankulovski N. Financial Management and Financial Planning in the Organizations. *European Journal of Business and Management*. 2017. №9. P. 120-125.

21. Costa M., Santos L., Angelo C. Corporate social and environmental responsibility: do consumers perceive it as being an organizational value? *Gestão & Produção*. 2020. №27. URL : <https://doi.org/10.1590/0104-530x4688-20>.

22. Freudenreich B., Lüdeke-Freund F., Schaltegger S. A Stakeholder Theory Perspective on Business Models: Value Creation for Sustainability. *Journal of Business Ethics*. 2020. Vol. 166(1). P. 3-18.

23. Нескородєва І.І., Ян Буюнь. Основні підходи до змістовного наповнення категорії «підприємництво». Модернізація та наукові дослідження: парадигма інноваційного розвитку суспільства і технологій : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції. Київ : ГО «Інститут інноваційної освіти», 2022. С. 65-67.

24. Афендікова Н.О. Сучасні підходи щодо розвитку підприємництва в сільському господарстві України. *Агросвіт*. 2018. № 10. С. 8-11.

25. Thornton M.A. Turning the Word Upside Down: How Cantillon Redefined the Entrepreneur. *Quarterly Journal of Austrian Economics*. 2020. №23. P. 265-280.

26. Нескородєва І., Ян Буюнь. Трансформація сутності поняття «підприємництво» в умовах інформатизації корпоративного сектору. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 33. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/890>.

27. Louie R.K. The Psychiatry of Entrepreneurship. *Acad Psychiatry*. 2016. №40(2). P. 386-388.

28. Vernadat F.B. Technical, semantic and organizational issues of enterprise interoperability and networking. *Annu. Rev. Control*. 2010. №34. P. 139-144.

29. Мазур І. Стартап як новий зміст у підприємництві. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2020. №2(209). С. 26-32

REFERENCES:

1. Zhang, W., Wang, J., Lin, Y. (2019). Integrated design and operation management for enterprise systems. *Enterprise Information Systems*. №13. pp. 424-429.
2. Szymańska, A., Płaziak, M. (2014). Enterprise and Classical Factors of its Location on the Market. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. №120. pp. 13-22.
3. Vlastelica-Bakić, T., Krstovic, J.O., Cicvarić-Kostić, S. (2012). The business case for corporate social responsibility. *Marketing Science*. №43. pp. 191-198.
4. Dart, R. (2004). The legitimacy of social enterprise. *Nonprofit Management and Leadership*. №14. pp. 411-424.
5. D'Aprile, G., McLay, K. (2020). Toward a Psychosocial Model of Employees' Participation in Corporate Social Responsibility. Evidence from Italian Small and Medium-Sized Enterprises. *Journal of Promotion Management*. №27. pp. 332-357.
6. Sattayapanich, T., Janmaimool, P., Chontanawat, J. (2022). Factors Affecting Community Participation in Environmental Corporate Social Responsibility Projects: Evidence from Mangrove Forest Management Project. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*. №8. URL : <https://bit.ly/4c0sUcw>.
7. The Commercial Code of Ukraine. URL : <https://bit.ly/4bUZ5KB>.
8. Okorobie, D. (2023). *What is the Difference Between an Enterprise and a Business?* URL : <https://www.betteryou.ai/what-is-the-difference-between-an-enterprise-and-a-business/>
9. Education Services Australia. (2020). *What is an enterprise?* URL : <https://bit.ly/4bYfyxr>
10. Biondi, Y. (2011). The Enterprise Entity and the Constitution of the American Economic Republic. *Accounting, Economics, and Law*. №1. URL : <https://doi.org/10.2202/2152-2820.1051>.
11. Volkoff, O., Strong, D., Elmes, M. (2005). Understanding enterprise systems-enabled integration. *European Journal of Information Systems*. №14. pp. 110-120.
12. Hurzhyi, N., Kravchenko, A., Kulinich, T., Saienko, V., Chopko, N., Skomorovskyi, A. (2022). Enterprise Development Strategies in a Post-Industrial Society. *Postmodern Openings*. URL : <https://doi.org/10.18662/po/13.1sup1/420>.
13. Bridge, S., Hegarty, C., Porter, S. (2010). Rediscovering enterprise: developing appropriate university entrepreneurship education. *Journal of Education and Training*. №52. pp. 722-734.
14. Breen, J. (2004). Enterprise, entrepreneurship and small business: where are the boundaries? *International Journal of Entrepreneurship and Small Business* №1. pp. 21-34.
15. Neskorodieva, I.I, Kotsehub, Yu.O. (2013). Study of the essence of the economic category «financial activity of the enterprise». *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti* [The bulletin of transport and industry economics]. №41. pp. 200-204.
16. Karpyuk, H.I. (2021). *Fundamentals of entrepreneurship*. URL : <https://bit.ly/4a16vdt>.
17. Ajdarli, E. (2022). Study of Characteristics of Entrepreneurial Activity in the Construction Sector. *Economic Innovations*. №24. pp. 48-59.
18. Baden-Fuller, C., Haefliger, S. (2013). Business Models and Technological Innovation. *Long Range Planning*. №46. pp. 419-426.
19. Kovtunenکو, Y., Zhelyaskova, N., Kise, S. (2021). Business Planning and Its Role in a Modern Enterprise. *Economics: time realities*. URL : <https://doi.org/10.15276/etr.03.2021.7>.
20. Grozdanovska, V., Bojkovska, K., Jankulovski, N. (2017). Financial Management and Financial Planning in the Organizations. *European Journal of Business and Management*. №9. pp. 120-125.
21. Costa, M., Santos, L., Angelo, C. (2020). Corporate social and environmental responsibility: do consumers perceive it as being an organizational value? *Gestão & Produção*. №27. URL : <https://doi.org/10.1590/0104-530x4688-20>.
22. Freudenreich, B., Lüdeke-Freund, F., Schaltegger, S. (2020). A Stakeholder Theory Perspective on Business Models: Value Creation for Sustainability. *Journal of Business Ethics*. Vol. 166(1). pp. 3-18.
23. Neskorodieva, I., Yang, B. (2022). The main approaches to meaningful filling of the «entrepreneurship» category. *Modernization and scientific research: a paradigm of innovative development of society and technology : materials of the 5th International Scientific and Practical Conference*. Kyiv : NGO «Institute of Innovative Education». pp. 65-67.
24. Afendikova, N.O. (2018). Modern approaches to the development of entrepreneurship in the agricultural economy of Ukraine. *Ahrosvit* [Agroworld]. № 10. pp. 8-11.
25. Thornton, M.A. (2020). Turning the Word Upside Down: How Cantillon Redefined the Entrepreneur. *Quarterly Journal of Austrian Economics*. №23. pp. 265-280.
26. Neskorodieva, I., Yang, B. (2021). Transformation of the essence of the concept of «entrepreneurship» in the conditions of informatization of the corporate sector. Transformation of the essence of the concept of «entrepreneurship» in the conditions of informatization of the corporate sector. *Ekonomika ta suspil'stvo* [Economy and society]. № 33. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/890>.
27. Louie, R.K. (2016). The Psychiatry of Entrepreneurship. *Acad Psychiatry*. №40(2). pp. 386-388.
28. Vernadat, F.B. (2010). Technical, semantic and organizational issues of enterprise interoperability and networking. *Annu. Rev. Control*. №34. pp. 139-144.
29. Mazur, I. (2020). Startup as a new meaning in entrepreneurship. *Visnyk Kyjiv's'koho natsional'noho universytetu imeni Tarasa Shevchenka* [Bulletin of Taras Shevchenko Kyiv National University]. №2(209). pp. 26-32

AN INTEGRATIVE PERSPECTIVE ON THE CONCEPT OF THE ENTERPRISE: ADJACENT CONCEPTS
AND THEIR EVOLUTION

NESKORODIEVA Inna, YANG Buyun
V. N. Karazin Kharkiv National University

This article explores the critical issue of the role of enterprises in the context of sustainable development. The authors proceed from the premise that enterprises, as key elements of economic development, perform not only economic functions but also social, innovative, and environmental roles in society. The relevance of the study lies in the insufficient recognition of this multifaceted nature of enterprises, necessitating a comprehensive approach for their definition and analysis. The article aims to refine the economic significance of the enterprise, emphasizing its contribution to sustainable development. Utilizing historical methods and content analysis, the study examines existing scientific approaches and works that consider enterprises through the lens of their interaction with economic, social, and environmental systems, and with other related categories such as business, entrepreneurship, organization, startup, firm, and corporation. A retrospective analysis of the concept of the enterprise has shown that in the modern world, enterprises, alongside performing functions of economic agents, become key agents of social change: addressing global issues such as climate change, social inequality, and ethical business conduct. Concurrently, the majority of analyzed interpretations of the enterprise's essence are characterized by a narrowness of functional purpose. Many definitions fail to consider that an enterprise is an integrated system combining human, material, technical, and financial resources. In view of this, a new perspective on the enterprise is proposed, as an institutionalized aggregate of resources operating on the principles of a legal entity to realize economic value, growth, and sustainable development. The findings highlight innovation in approaches to defining the enterprise, particularly in expanding its functions in light of sustainable development requirements. The practical significance lies in forming a basis for developing management strategies for enterprises that meet the contemporary challenges of the economy and society, promoting their sustainable development.

Keywords: enterprise, business, entrepreneurship, sustainable development, economic, social, ecological system, innovations.